

Ρεμβασμός

Πίναξ της Gabrielle Debillemarh—Charton

Ἡ οἰκογένεια τοῦ μεγάλου φιλοσόφου κατηγορεῖ τὸν φίλον του κ. Τσιρκώφ, ὅτι αὐτὸς τοῦ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν νὰ συμμορφώσῃ τὴν ζωὴν του μὲ ἐν τῶν προσώπων τῶν μυθιστορημάτων του καὶ νὰ δραπετεύσῃ.

Ὁ Μποϊρμόν, ὁ Γάλλος συγγραφεὺς μεθ' οὗ ὁ Τολστόη συνεδέετο διὰ φιλίας, λέγει:

— Ὁ Τολστόη εἶχεν εὐγενεσιάνην μορφὴν. Ἡ ἀπλότης τῶν τρόπων του ἦτο μεγαλοπρεπής. Ἐφάρε πάντοτε μιὰ μπλουζα κολλημένη στὸ σῶμά του, ἣτις ἐφαίγετο κάτω ἀπὸ τὴν λευκὴν γενειάδα. Στὴ μέση του ὑπῆρχε πάντοτε μία πλατειὰ ζώνη. Ἦτο ἱκανὸς νὰ κάμῃ καὶ τὰς μικροτέρας ἐργασίας τῆς οἰκίας του. Τὸ πρῶν ἐξήρχετο ἑνωρὶς καὶ χωρὶς νὰ εἰδοποιήσῃ κανέναν.

Τὸ κείμενον τῆς διαθήκης τοῦ Λέοντος Τολστόη ἔχει ὡς ἑξῆς:

22 Ἰουνίου 1910.

«Ὁ ὑπογεγραμμένος σφῶς τὰς φρένας καὶ τὴν νύμφην ἄρτιος, λαμβάνω τὴν ἐξῆς ἀπόφασιν ἐπὶ τῇ προοψει τοῦ θανάτου μου.

»Πάντα τὰ φιλολογικὰ μου ἔργα, ὁπότε δῆποτε καὶ ἂν ἐγράψουν ἢ μέλλουν μείρει τοῦ θανάτου μου νὰ γραφοῦν, τὰ δημοσιευθέντα ἤδη ὡς καὶ τὰ ἀνέκδοτα, τὸσον τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα καλλιτεχνικὸν ὅσον καὶ τὰ λοιπὰ τελειωμένα ἢ ἀτελείωτα, τὰ δραματικὰ ἔργα, τὰς μεταφράσεις, τὰς παραφράσεις, τὰς ἐφημερίδας, τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιστολάς, τὰ σχέδια, τὰς σκέψεις, τὰς σημειώσεις, ἐν μιᾷ λέξει ὅ,τι μέχρι τοῦ θανάτου μου ἔγραφα ἢ καὶ θὰ γράψω, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκωνται καὶ παρ' οἰφθήποτε διατηροῦνται ἢτε χειρόγραφα εἴτε ἐντυπα, συμπεριλαμβανομένου πλὴν τῶν συγγραφικῶν δικαιώματος ἀνεξαιρέτως ἐπὶ παντός ἔργον μου, καὶ τοῦ

δικαιώματος ἐπὶ αὐτῶν τούτων τῶν ἐναπομεινάντων χειρογράφων, πάντα ταῦτα κληροδοτῶ καὶ ἀφήνω εἰς τὴν κατοχὴν τῆς θυγατρὸς μου Ἀλεξάνδρας Ανόβνα Τολστόη. Καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ θυγάτηρ μου Ἀλεξάνδρα Ανόβνα Τολστόη ἤθελεν ἀποθάνει πρὸ ἐμοῦ, κληροδοτῶ καὶ ἀφήνω τ' ἀνωτέρω εἰς τὴν θυγατέρα μου Τατιανὴν Ανόβνα Σκουκόλννα.

Λέων Νικολάεβιτς Τολστόη

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ*

Ἐκείνη ἡ γυνὴ—μήτηρ, ἡ ὁποία θεωρεῖ τὴν γέννησιν τέκνων δυσάρεστον σύμπτωσιν, τὸς δὲ τέκνους τοῦ ἔρωτος, τὰς ἀγέσεις τῆς ζωῆς, τὴν ἀπάτην, τὴν συναγαστροφὴν ὡς σκοπὸν τοῦ βίου, αὕτη θὰ ἀναθρένῃ καὶ τὰ τέκνα τῆς οὕτως ὥστε νὰ ἔχωσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρας ἀπολαύσεις καὶ νὰ ἀπολαμβάνωσι τούτων ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. Αὕτη θὰ τρέφῃ αὐτὰ ἡδέως, θὰ στολίζῃ, τεχνήντως θὰ διασκεδάξῃ αὐτὰ, θὰ διδάσκῃ αὐτὰ ὅχι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ καταστήσῃ αὐτὰ ἀνθρώπους μὲ ἀυταπάρησιν, ἐτοιμοὺς νὰ ἐντελῶσι τὰς δυνάμεις τῶν μέχρι τῶν ἐσχάτων ὁρίων ἢ καὶ τὴν ζωὴν τῶν νὰ διακινδυνεύωσι πρὸς ἐπίτευξιν τῶν προορισμῶν τῶν, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὰ τοῦ ἀληθοῦς κόπου. Μόνον τοιαύτη γυνὴ, ἀπολέσασα τὴν ἰδέαν τῆς ζωῆς τῆς θὰ συρμερίζεται τὸν ἀπατηλὸν καὶ κίβδηλον ἀνδρικὸν κόπον, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ σύζυγός τῆς ἐλευθερώσας ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀνθρώπου ἐπωφελεῖται μετ' αὐτῆς ξένους κόπους. Μόνον τοιαύτη γυνὴ θὰ ἐκλέγῃ τοιοῦτον σύζυγον διὰ τὴν θυγατέρα τῆς καὶ θὰ ἐκτιμᾷ τοὺς ἀνθρώπους οὐχὶ κατὰ τὴν ἀξίαν τῶν, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶνε συνδεδεμένον μετ' αὐτῶν δηλ. τὴν κοινωνικὴν θέσιν, τὰ χρήματα καὶ τὴν τέχνην τοῦ ἐπωφελεῖσθαι ξένους κόπους.

Ἡ ἀληθὴς ὁμως μήτηρ γνωρίζουσα τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ θὰ προετοιμάσῃ καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς πρὸς ἐκπλήρωσιν ταύτης. Διὰ τοιαύτας μητέρας τὸ νὰ βλέπωσι τὸ τέκνον τῶν ὑπερευθεραπεύμενον, μαλθακὸν, ἐστολισμένον θὰ εἶνε συμφορὰ, διότι γνωρίζουσιν οἱ τοῦτο θὰ φέρῃ δυσκολίας εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐγχαρχθεῖσαν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ τέκνου τῶν. Τοιαύτη μήτηρ θὰ διδάσκῃ τὸ τέκνον τῆς ὅχι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ παρᾶσχῃ εἰς τὸν νιόν τῆς ἢ τὴν θυγατέρα τῆς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐλευθερώσῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ κόπου, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς νὰ φέρωσι τὸν κόπον τῆς ζωῆς.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐρωτᾷ αὕτη τί πρέπει νὰ διδάσκῃ τὰ τέκνα τῆς, αὕτη γνωρίζει εἰς τί συνίσταται ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπομένως γνωρίζει τί πρέπει νὰ διδάξῃ καὶ πρὸς τί νὰ προετοιμάσῃ τὰ τέκνα τῆς. Τοιαύτη γυνὴ ὅχι μόνον δὲν θὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν σύζυγόν τῆς εἰς τὸν ἀπατηλὸν καὶ κίβδηλον κόπον ἔχοντα ὡς μόνον σκοπὸν τὴν ἐκμετάλλευσιν ξένων κόπων, ἀλλὰ μετ' ἀποσιροφῆς καὶ φρίκης θα συμπεριφέρηται πρὸς τοιαύτην ἐνέργειαν χρησιμεύουσαν πρὸς διαφθορὰν καὶ ἀποπλάτην τῶν τέκνων τῆς. Τοιαύτη γυνὴ δὲν θὰ ἐκλέξῃ σύζυγον διὰ τὴν θυγατέρα τῆς ἀναλόγως τῆς λευκότητος τῶν χειρῶν του ἢ τῆς λεπτότητος τῶν τρώπων τῆς, ἀλλ' ἀκριβῶς γνωρίζουσα τί εἶνε ὁ κόπος καὶ τί εἶνε ἀπάτη, πάντοτε καὶ παντοῦ, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου, θὰ σέβηται καὶ θὰ ἐκτιμᾷ τοὺς μετ' αὐταπορνήσεως ἀφωσιωμένους εἰς τὸν ἀληθὴν κόπον, θὰ περιφρονῇ δὲ τὸν κίβδηλον κόπον, τὸν ἔχοντα ὡς σκοπὸν τὴν ἀποφυγὴν ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς κόπου.

Τοιαύτη μήτηρ θὰ γεννᾷ, ἡ ἰδία θὰ τρέφῃ, πρὸ παντὸς ἄλλου ἡ ἰδία θὰ προετοιμάξῃ τὴν τροφὴν τῶν τέκνων τῆς, θὰ εἰσάγῃ, θὰ πλύνῃ, θὰ διδάσκῃ τὰ τέκνα τῆς, θὰ κοιμάται καὶ θὰ ὁμιλῇ μετ' αὐτῶν διότι ταῦτα θεωρεῖ

*) Τέλος.